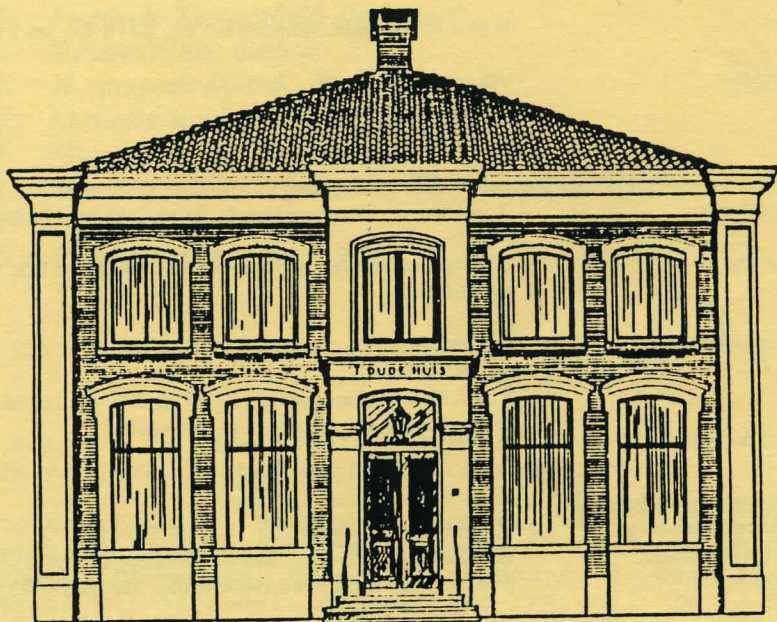

„'t Seghen Waert”

verenigingsblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

12e jaargang, nr 2
april 1993

'T SEGHEM - WAERT

Verenigingsblad van het
HISTORISCH GENOOTSCHAP OUD SOETERMEER

12e jaargang, nr 2

april 1993

Dagelijks bestuur

Voorzitter: C.A.L.van Wieringen, Mauritsstraat 10, 2712 CW;
tel.163764

Secretaris: H.M.J.Windmeijer, Herikerberg 86, 2716 EX; tel.211119

Penningmeester: vakant
Postbank gironr: 3426901

Ledenadministratie:

A.van Noort, Mauritsstraat 8, 2712 CW; tel.163559

Public Relations:

L.H.Veldman-Keller, E.Casimirstraat 25, 2713 BD;
tel.164070

Redactie verenigingsblad:

C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15, 2712 CC;
tel.163487
A.van Noort, Mauritsstraat 8, 2712 CW; tel.163559
H.Windmeijer als schakel met het bestuur

Contactpersonen werkgroepen:

Archeologische Werkgroep: P.van Domburg, Voorweg 162; tel.517058
Genealogie en Heraldiek: M.Vijverberg-Kalkema, Stekelbaarsloot 35; tel.316552
Sprekend Verleden: E.W.van den Burg, Fred.Hendriklaan 32; tel.164858

Archiefonderzoek:

R.Grootveld, Glanswit 33; tel.611720

Historisch Museum 't Oude Huis, Dorpsstraat 7, 2712 AB; tel.164735

Conservator: Jouetta van der Ploeg;
aanwezig maandag t/m donderdag van 9 tot 16 uur

Openingstijden museum: woensdag-, zaterdag- en zondagmiddag van 13-16 uur

INHOUD

2. Nieuwe leden
3. Contributie
3. Oproep van de redactie
4. Ledenvergadering 27 april 1993
5. Activiteitenkalender
6. Excursie Woerden
7. Herdruk 'Gebundeld Verleden'
8. Bouwstijlen, deel 2
12. In gesprek met A. Jongerius
15. Uiterste kopijdatum: 15 mei 1993
17. Genealogie en Heraldiek
18. Verslag ledenvergadering 25 november 1992
22. Jaarverslag 1992
30. Financiële stukken 1992

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de volgende Zoetermeerse bedrijven:

*Van As Makelaardij, Eerste Stationsstraat 61, tel. 16 44 45
Bouwmarkt De Bouwhof, Bleiswijkseweg 11, tel. 31 07 00
Cammeraat IJzerwaren, Eerste Stationsstr.48, tel. 16 37 31
Cammeraat Zuivelhandel, Dorpsstraat 119, tel. 16 47 96
Carrosseriebedrijf Lamboo b.v., Fokkerstr.9, tel. 31 64 00
Van Oosterom Schoen en Mode, Dorpsstraat 107, tel. 16 30 29
Roos Kantoorboekhandel, Dorpsstraat 165, tel. 16 35 80
Rové Verlichting, Dorpsstraat 198, tel. 16 64 88
Van der Spek Makelaardij en Ass., Dorpsstr.50, tel.16 77 71
Schoenen Van Veen, Dorpsstraat 83, tel. 16 31 65
Slagerij Vollebregt, Dorpsstraat 127, tel. 16 35 25
Taxibedrijf Van der Slik, Kerkenbos 1-9, tel. 51 51 51
Van Waay Damesmode, Dorpsstraat 89-91, tel. 16 31 67
Van Waay Herenmode, Dorpsstraat 163a/b, tel. 16 39 10*

LEDENBESTAND

Na het verschijnen van het februari-nummer mogen we weer zestien nieuwe leden verwelkomen, zodat -na aftrek van enkele 'bedankjes'- het ledenaantal per 11 maart 888 bedraagt. In het volgende nummer rekenen we dus op een extra welkom voor het 900-ste lid!

De namen van de nieuwe leden, voor zover niet anders vermeld woonachtig in Zoetermeer, zijn:

J.C.Blaazer, De Ruijterstraat 118
A.L.Doorneveld, Staringhove 6
H.J.F.Droppert, Derde Stationsstraat 373
H.Duivenvoorden, Hemelsblauw 55
N.Herbert, Buurtscheuterlaan 86, Ede
C.W.den Hertog, Van Galenstraat 3
L.de Jong, De Ruijterstraat 24
H.Kock, Savelsbos 121
R.Laman Trip, Peter Zuidhove 85
R.J.Lipman, Napelsgeel 45
Mw J.F.Mentjox, Schoutenhoek 297
Mw W.Moree, Vierlinghlaan 24, Leiden
Fam.Putman, Juweellaan 187
Mw E.Scholten-Post, Wolfhezerweg 120-86, Wolfheze
J.L.van Stein, Voorweg 64
M.A.M.Vermeulen, Kievitdreef 28, Waddinxveen

*****

BEZORGING

Onze oproep in het vorige nummer heeft succes gehad! Met twee nieuwe aanmeldingen zijn alle 'wijken' (nu totaal 32) weer bezet. Bovendien hebben we de 'reserve-lijst' weer wat kunnen uitbreiden. Graag zouden we die lijst nog wat langer willen hebben, dus... wie meldt zich aan als reserve?

A.van Noort, tel. 16 35 59

*****

CONTRIBUTIE

Het is op het moment waarop dit geschreven wordt bijna half maart, en u hebt kunnen lezen, dat de contributie plus eventuele donatie vóór 1 april betaald dient te zijn. Dan moet er nog heel wat binnenkomen de volgende weken! Het klinkt wellicht wat onvriendelijk, maar het bestuur heeft besloten wat meer haast te maken met het innen van achterstallige contributie. Daartoe zijn twee maatregelen getroffen:

a. We stoppen met de toezending van dit blad. Hiermee voorkomen we, dat ledenvier of vijf maal dit blad ontvangen en aan het eind van het jaar zonder betalen of hun lidmaatschap opzeggen, of door het bestuur als lid worden geroyeerd. Dat waren er in 1992 nog twaalf.

b. Zij, die nu niet vóór 1 mei hebben betaald, krijgen via een schriftelijke herinnering tot 1 juni hiervoor de tijd. Wordt hieraan niet voldaan, dan volgt royement.

We hopen en vertrouwen, dat het zover niet behoeft te komen, maar dat hangt geheel van u af.

A.van Noort

*****

OPROEP VAN DE REDACTIE

De tekst van dit blad wordt verwerkt op een IBM-XT Personal Computer, met besturingssysteem MS-DOS. De uiteindelijke lees kwaliteit van het blad staat of valt met het gebruik van een printer van zeer hoge kwaliteit, waarna de drukker het blad keurig kan vermenigvuldigen.

Helaas beschikt de vereniging niet over zo'n hoogwaardige printer. Wij hebben daarom bij verschillende drukkers geïnformeerd naar de mogelijkheid het printen bij hen uit te besteden, maar zij werken met een ander besturingssysteem en een daarbij passende printer, die onze tekst niet kan lezen.

Onze vraag is, of er onder de leden iemand in het bezit is van een Laser printer (ink-jet kan ook) en of wij daar vijf keer per jaar gedurende tien minuten gebruik van zouden kunnen maken.

Graag reacties bij mevrouw Moerman, tel. 16 34 87.

*****

LEDENVERGADERING

Hierbij nodig ik u uit voor de voorjaarsledenvergadering, die wordt gehouden op dinsdag 27 april a.s. in de grote zaal van de Morgensterkerk aan de Nassaulaan (wijk 12).

Aanvang van de vergadering 20.00 uur.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.
2. Mededelingen van het bestuur.
3. Verslag ledenvergadering 25 november 1992 (zie blz.18 e.v.).
4. Vaststellen nieuwe statuten en huishoudelijk reglement.
Door o.a. het instellen van meer werkgroepen in de afgelopen jaren stelt het bestuur voor de statuten te wijzigen. De conceptstatuten en het concept-huishoudelijk reglement liggen vanaf 13 april a.s. ter inzage in 't Oude Huis en bij de secretaris.
5. Vaststellen Jaarverslag 1992. (zie blz.22 e.v.).
6. Vaststellen Balans 31-12-'92 en Financieel verslag 1992 (blz.30 e.v.)
7. Verslag kascommissie.
8. Benoeming kascommissie 1993
9. Bestuursverkiezing.
De heren Van Domburg, Windmeijer en Van Zwet treden af volgens rooster. Allen stellen zich herkiesbaar voor een tweede termijn van drie jaar.
Niet herkiesbaar is de voorzitter, de heer Van Wieringen na zijn tweede termijn.
De heer Klos stelt zich niet herkiesbaar voor een tweede termijn als bestuurslid voor het Historisch Genootschap: hij wordt vrijwillig museum-assistent bij het Historisch Museum 't Oude Huis.
Vier nieuwe kandidaten hebben zich inmiddels aangemeld voor verkiezing, te weten de heren Bogaers, Collenteur, Grootveld en Vermeulen.
Andere kandidaten kunnen zich uiterlijk 17 april aanmelden bij de secretaris voor deelname aan de verkiezing.
10. Rondvraag.
11. Sluiting.

H. Windmeijer, secretaris

ACTIVITEITENKALENDER

- wo 21 april: Lezing over genealogie door de heer B. de Keyzer;
(zie toelichting);
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- di 27 april: Voorjaars-ledenvergadering met vaststelling jaar-
stukken-1992 en bestuursverkiezing;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- za 12 juni: Excursie naar Woerden (zie toelichting)
- aug/sep: Aansluiting bij een Kerkepad
- wo 22 sep: Lezing over de laatste Duitse keizer, Wilhelm II
(1859-1941) door Drs.J.J. Oudenaarden;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- wo 27 oktober: Diaserie over oud en nieuw Zoetermeer;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- do 18 november: Lezing over opgravingen en onderzoek; wordt
verzorgd door A.W.Z.;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- wo 24 november: Najaars-ledenvergadering met begroting '94;
Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur

Toelichting

Betreft 21 april:

Het onderwerp van de lezing is: Genealogische kaart van Nederland.
Voor de pauze wordt een overzicht gegeven van alle mogelijkheden die
genealogen in Nederland hebben om gegevens te verzamelen.
Na de pauze wordt nagegaan tot hoever genealogisch onderzoek in
HOLLAND mogelijk is.

Toelichting excursie: zie volgende blz.

Betreft excursie naar Woerden op 12 juni:

We vertrekken met de trein van station Driemanspolder om 12.19 uur en van station Oost om 12.21 uur; aankomst in Woerden 12.46 uur. U zorgt zelf voor een kaartje.

We bezoeken in Woerden de RK Bonaventurakerk, de NH Petruskerk en het Museum, dat in het voormalige stadhuis gevestigd is. Na afloop drinken we gezamenlijk koffie in 'De Dukdalf'.

Opgave bij mevrouw S.Brandhorst-Sonneveld, tel. 51 70 47 of bij de heer C.van Wieringen, tel. 16 37 64.

De kosten à f 7,50 moet u overmaken op postgironr 34 26 901 ten name van Historisch Genootschap Oud Soetermeer, onder vermelding van 'excursie Woerden'.

Woerden is een oude stad, waar omstreeks het begin van onze jaartelling Romeinen woonden tot plm. 300 nC. In ca 1100 werd het gebied bestuurd door de bisschoppen van Utrecht en in 1371 was het een plaats met ongeveer honderdtwintig inwoners; toen werden de eerste versterkingen aangelegd en groeide Woerden, dat economisch ook belangrijker werd. In 1672, tijdens de oorlog van de Republiek met Frankrijk en de daarop volgende bezetting, werd Woerden grotendeels vernietigd. Later volgde weer opbouw en ging Woerden deel uitmaken van de Hollandse Waterlinie; er werden een extra gracht (de huidige singel) en een wal ter versterking van muren en poorten aangelegd. Er kwam een garnizoen en de economie bloeide weer op. In de negentiende eeuw was Woerden als vesting niet zo belangrijk meer, doch door de industrialisatie en door ruimtegebrek was meer ruimte nodig en de wallen werden rond 1900 geslecht.

We bezoeken de Bonaventurakerk, die in 1890-1892 gebouwd is in neogotische stijl en hij rust op zevenhonderd heipalen. Achter de kerk ligt het voormalige Franciscanerklooster (nu streekmuziekschool). De Petruskerk is een laat-gotisch gebouw, waarvan de toren dateert van 1375 en de kerk van plm. 1450. In 1672 is er brand geweest en in 1675 is ze herbouwd. De kerk is verschillende malen gerestaureerd, o.m. in 1975 en 1980-1983. Bij die restauratie zijn belangwekkende middeleeuwse

beeldfragmenten gevonden; deze laat-gotische fragmenten zijn nu in een nis in de zuidelijke kooromgang geplaatst.

De benedenverdieping van het voormalige stadhuis (nu museum), naast de Petruskerk stamt uit 1501, het bovengedeelte uit 1614. Het is het mooiste gebouw uit de stad. Opmerkelijk is de schandpaal, rechts aan de voorgevel. De vroedschap en later de gemeenteraad van Woerden zetelden hier tot 1889. Van 1890-1933 was in dit gebouw het Kanton-gerecht gevestigd, daarna werd het ingericht als museum. Hier wordt een beeld getoond van de rijke historie van Woerden, in het bijzonder van de Romeinse periode.

Woerden is een bijzonder interessante stad en er is veel te zien, zoals u zult merken. Wij wensen u een gezellige en leerzame excursie!
Vergeet niet u op te geven en tegelijkertijd te betalen.

*****

HERDRUK "GEBUNDELD VERLEDEN"

Ter gelegenheid van het veertig-jarig bestaan van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer werd in 1989 het boek "Gebundeld Verleden" uitgegeven. De oplage was al snel uitverkocht, maar er bleek nog veel belangstelling voor het boek te bestaan. Het bestuur besloot tot herdruk van het jubileumboek. Een grote zorg was de financiële kant van deze zaak. Door de werving van een aantal sponsors is het voor het Historisch Genootschap mogelijk geworden half april de herdruk te kunnen presenteren.

Aan het overhandigen van het eerste exemplaar zal een feestelijk tintje worden gegeven. Zie voor verdere mededelingen hierover te zijner tijd de plaatselijke pers.

Het Historisch Genootschap is heel veel dank verschuldigd aan alle sponsors voor hun bijdragen.

*****

BOUWSTIJLEN IN ZOETERMEER

deel 2

Deel 1 van de bouwstijlen ('t Seghen Waert, 12e jaargang, nr 1) eindigde met het classicisme, dat tot het eind van de 17e eeuw in zwang was.

In de daarop volgende eeuw, de 18e, volgden drie bouwstijlen elkaar op, alle drie genoemd naar de Franse koningen Lodewijk XIV, Lodewijk XV en Lodewijk XVI. Zij gaven opdracht tot de bouw en verbouwing van diverse grote paleizen, die een voorbeeld werden voor andere opdrachtgevers in Europa. De Franse hofcultuur bleef de gehele 18e eeuw toonaangevend voor de Europese vorstenhuizen. Het patriciaat en de burgers volgden op hun beurt de hofcultuur van het land weer na, waardoor deze bouwstijlen een zeer brede verspreiding kenden.

Ook de Lodewijk-stijlen zijn gebaseerd op de klassieke bouwstijl, maar hebben toch ieder hun eigen karakteristieken.

De Lodewijk-XIV stijl (ca. 1690 - 1750)

Deze stijl, ook wel Franse Barok genoemd, wordt gekenmerkt door zware, dikke versieringen in de vorm van krullen en de letter C (zie afbeelding hiernaast van een deurbekroning in Utrecht).

Barokuitingen in Italië en Duitsland zijn zeer uitbundig en weelderig, met golvend lijstwerk in goud- en pasteltinten. In Frankrijk en ook in Nederland bleef men dicht bij de strakke, klassieke vormen. De gevels zijn eenvoudig en recht, met het accent op de middenpartij die versierd is met beeldhouwwerk en ornamenten. In Zoetermeer zijn geen voorbeelden van de Lodewijk-XIV stijl te vinden, maar wel van de daaropvolgende Lodewijk-XV en Lodewijk-XVI stijlen.

De Lodewijk-XV stijl (ca. 1750 - 1770)

De decoraties van de Lodewijk-XV stijl of Rococo zijn zwierig en a-symmetrisch, en vormen daardoor een contrast met de zware, symmetrische Lodewijk-XIV stijl. De rechte lijn ontbreekt. Er worden veel natuurelementen in verwerkt, zoals bloemen en schelpen (de naam rococo is ontleend aan het Franse woord rocaille, dat een siermotief in de vorm van een schelp is). De rococo is een interieurstijl bij uitstek en is minder vaak aan de gevels te vinden. Het voorbeeld van rococo in Zoetermeer is de voordeur van de voormalige burgermeesterswoning 'Akkerlust' aan de Vlamingstraat. Hoewel niet origineel, maar een replica van een rococodeur uit het huis van de familie Brinkers in Wassenaar, is het een representatief voorbeeld van deze stijl. Duidelijk zijn hier de a-symmetrische schelpvormen en bladmotieven te herkennen.

De Lodewijk-XVI stijl (ca. 1750 - 1770)

De symmetrie en de rechte lijn keren weer terug, maar de algehele indruk is licht en rank; niet de zware vormen uit de voorgaande Lodewijk-stijlen. Karakteristiek zijn gekoppelde zuilen (twee zuilen dicht naast elkaar), guirlandes, vazen en granaatappels, met linten omwonden bundels bladeren, rosetten en strikken.

De Oude Kerk van Zoetermeer, een rijke bron van verschillende bouwstijlen, heeft in de ingangspartij en in de preekstoel twee fraaie voorbeelden van de Lodewijk-XVI stijl.

In deel 1 kwam al ter sprake dat het schip van de kerk aan het einde van de 18e eeuw wegens bouwvalligheid moest worden afgebroken. In 1885-1887 verrees een nieuw schip, naar ontwerp van de Italiaanse bouwmeester Carlo Giovanni Francesco Guidici. De stijlvolle hardstenen

ingangspartij aan de noordgevel bestaat uit gekoppelde Dorische zuilen die een fors hoofdstel dragen (het hoofdstel is het bovenste deel en bestaat uit drie delen: van onder tot boven een architraaflijst, een fries

en een kroonlijst). Op het hoofdstel staan vier ornamenten, granaat-appels, die als het symbool van het lijden van Christus gelden. De zuilen omlijsten een rondboogpoort met opvallend grote sluitsteen (zie afbeelding blz.10). In tegenstelling tot de robuust uitgevoerde ingang staat de preekstoel, die is voorzien van fijn gesneden beeldhouwwerk en decoraties. Op de kuip en het klankbord zien we de kenmerkende Lodewijk-XVI vormen: rosetten, guirlandes, strikken en bundels bladeren rond drie medaillons op de kuip. Dit juweel van houtsnijkunst werd vervaardigd door Franciscus van Ursel uit Antwerpen.

Als slot van de 18e eeuw vraag ik uw aandacht voor een mooi 18e-eeuws halsgeveltje aan de Dorpsstraat 111, beter bekend als vishandel Hikke. Het is gebouwd in een traditionele stijl, die niet onder een specifieke noemer valt. In de gevel wordt het gebruik van (dure) natuursteen blokken geïmiteerd, door groeven te trekken in het pleisterwerk. De pui is een 20ste-eeuwse invulling. Het zesruitsschuifvenster daarboven is 19e-eeuws. Zoals het er nu naar uitziet, wordt het pand samen met de buurpanden binnenkort afgebroken. Jammer, dat dit stukje historisch dorpsbeeld moet verdwijnen.

(wordt vervolgd)

Aanvulling:

- In deel 1 ontbreekt bij de beschrijving van de renaissance de vermelding dat de bijbehorende afbeelding het Paushuis uit Utrecht betreft, gebouwd in 1520.
- Door plaatsgebrek volgen in deel 3 afbeeldingen van boven genoemde preekstoel en van Hikke's Vishandel.

Literatuur:

- R. Grootveld, B. Koopmans, *De Oude Kerk te Zoetermeer*, Zoetermeer 1987
- R. Grootveld, B. Koopmans, *Vlamingstraat Voorweg*, Zoetermeer 1992
- J. Nederlof, *Bouwstijlen herkennen*, Amsterdam 1990

Botine Koopmans

*****

SPREKEND VERLEDEN

In gesprek met Adrianus (Aad) Jongerius (arts in ruste) te Oosterbeek

"Wat wil je worden joh, wil je met je hersens de kost verdienen of met je handen?"

Het is alweer twee jaar geleden dat in het museum de tentoonstelling over de Zoetermeerse bakkers werd gehouden. Bij de opening van die tentoonstelling waren onder andere aanwezig de heer A. Jongerius en mevrouw J. Jongerius-Visser, beiden oorspronkelijk afkomstig uit Zoetermeer.

Aad Jongerius is de jongste zoon van bakker Pieter Jongerius en Maria Alberdina Heemskerk en Jannie Visser is een dochter van Rocus Visser en Maria van Straalen.

Het bleek dat de heer Jongerius wel iets te vertellen had over zijn jonge jaren in Zoetermeer en al spoedig werd een afspraak gemaakt. Piet Roos en ondergetekende reden op een mooie voorjaarsdag in maart 1991 naar Oosterbeek, waar we in een prachtige villa zeer gastvrij werden ontvangen.

Van een bakker die geen tijd had om zijn kind aan te geven

Voor een bakker is de decembermaand de drukste van het hele jaar. "Dan was het zo druk, dan moest je niet bij ons binnen zijn, want dan werd je onder de voet gelopen. Voor de boterletters kwamen ze helemaal uit Den Haag. En dan zijn bolussen en tompoucen, mijn vader kon uitstekend tompoucen bakken. Ik ben geboren vlak voor de Kerst -het was een echt Kerstgeschenk hè- en mijn vader had het vreselijk druk, zodat hij vergat mij na de Kerst op te geven bij de Burgerlijke Stand. Als je dat niet op tijd deed, dan kreeg je daar een boete voor. Die boete vond hij niet zo erg, maar hij zou op zijn nummer worden gezet door de burgemeester, die toen zelf ambtenaar van de Burgerlijke Stand was. De burgemeester was Frits Bos en dat was een schoolkameraadje van hem geweest en hij wilde nou niet dat die burgemeester hem ambtelijk de les zou lezen. Hij noemde daarom een ander tijdstip van de geboorte, zodat de termijn van aangeven nog niet verstreken was. Het ging maar om een half uurtje. De burgemeester zei: "Piet, wanneer is jouw zoon Adrianus geboren?". Toen zei mijn vader: "24 december om kwart over twaalf". Maar er waren getuigen bij en dat was onder andere Alkemade,

de zoon van Tom Alkemade die hier nog in Zoetermeer gewerkt had. En de vader van Gerrit Pars was erbij, want Gerrit was ook die dag geboren. Die Alkemade hoorde de datum en het tijdstip van de geboorte en die zei: "Niet waar, oom Piet, hij is kwart vóór twaalf geboren". Toen zei mijn vader: "Snotneus, wat weet jij daarvan?". En zo sta ik altijd te boek als zijnde geboren op 24 december 1916, terwijl het formeel gezien de 23ste moest zijn."

De lagere school

"Wie ik me van de lagere school herinner, is meester Nieuwenhuijsen. Het ging niet zo goed met mij. De meester schreef er op mijn rapport dingen bij zoals: "Is een moeilijk kind, kan wel leren, maar praat meer dan hij werkt. Hij let niet op, is een kind van veel gebeden". Helaas ben ik dat rapport kwijtgeraakt".

De heer Jongerius gaat in gedachten terug naar die tijd en herinnert zich vooral meisjes.

"Jo Nieuwenhuijsen, de dochter van de meester, zat bij mij in de klas, tegelijk met het meisje Boon, Maria Boon. Ik heb gehoord dat ze is overleden. En het meisje Blijleven zat bij mij, Nel Blijleven en niet te vergeten ... Jannie Huurman. In het midden van het schoolplein stond een boom en dan deden we dat spelletje 'k moest dwalen, 'k moest dwalen en dan moest je iemand kiezen en dan koos ik altijd Jannie en zij kreeg van mij een krentebroodje als ze bij de poort van de bakkerij kwam.

Maar goed, aan het eind van de lagere school, in de zesde klas, vroeg mijn vader: "Wat wil je worden joh, wil je met je hersens de kost verdienen of met je handen?". Zo was hij, rechtuit, recht voor z'n raap. Ik zei: "Vader, met mijn hersens, want ik wil dominee worden". Toen ging ik naar meester Riezenbos, die hoofd van de school was en ik vertelde hem dat ik naar het Gymnasium wilde omdat ik dominee wilde worden. Meester Riezenbos zei toen: "Zeg maar tegen je vader dat het mis is. Je kan nooit van onze school naar het Gymnasium. Je moet eerst naar de Mulo".

De verdere studie

Via een paar jaar Mulo en het Gymnasium ging de heer Jongerius studeren voor arts.

"Ik heb het Gymnasium dus afgelopen en halverwege dacht ik: "dominee" ... en dat is, zonder dat ik het eigenlijk zelf weet, veranderd. Ik wilde toen wel dokter worden. Ik denk dat het kwam omdat mijn broer

Iz. ook huisarts was. Het was een heel elitair Gymnasium, dat Christelijk Gymnasium in Voorburg. Het was een echt chique Gymnasium, maar daar heb ik niet veel last van gehad, een verhaal van jongens onder elkaar hè. Ik was dus een jongetje van buiten en op een gegeven moment, Wim Wagenaar zat bij mij in de klas, dat was Wim Wagenaar, later de CHU-man in de Kamer. Nou ja, die pestte mij wat aan, want die wilde toch zelf liever het imago hebben van "je telt een beetje mee". Nou was ik wat later op het Gymnasium gekomen vanwege die twee jaar Mulo en ik was groot en sterk. Op een gegeven moment werd ik het zat en toen greep ik Wim Wagenaar bij de kladden en toen gooide ik hem over een hekje heen en toen bleef hij met zijn kleren in dat hek hangen. Vanaf die tijd heb ik niks geen last meer van hem gehad, van hem niet en van de anderen ook niet!".

De heer Jongerius ving zijn artsenstudie aan in 1937. Hij had ons al verteld dat hij als kind, ondanks de drukke zaak van zijn ouders, nogal gespaard was voor allerlei karweitjes.

"Hoewel mijn ouders een drukke zaak hadden, was ik in een bevoorrechte positie, want ik was de jongste en ik werd vreselijk verwend. Toen ik geboren werd, was mijn jongste zus, Nel, zeven jaar en ze waren erg tevreden dat er nog een kleintje kwam".

Ook later bleef 'Aadje' een streepje voor houden op zijn broers en zussen.

"Mijn vader reed geen auto en dat wilde hij ook niet. Paard en wagen waren hem nooit te wild. Maar het was toch wel makkelijk om een auto te hebben en toen hebben ze een Austin gekocht, met dat houtwerk van voren, en ik mocht er mee rijden. Toen ik in Leiden ging studeren, kreeg ik een DKW, wat een hele luxe was en dat alleen omdat mijn vader en moeder niet wilden dat ik op kamers ging".

"Tot aan mijn kandidaatstijd ben ik in Leiden geweest, maar er kwamen problemen met de Duitsers en de universiteit werd gesloten. We moesten weg, we zijn nog door de polders naar Zoetermeer gekomen".

De Duitsers hadden de Joodse professor Meijers van de Leidse universiteit ontslagen en professor Cleveringa zou zijn colleges moeten overnemen. Deze heeft toen een protestrede gehouden voor de studenten en dat heeft geleid tot sluiting van de universiteit voor de rest van de oorlog.

"We werden over verschillende universiteiten verdeeld en toen ben ik naar Utrecht gegaan en daar ben ik gebleven tot je de loyaliteitsverklaring moest tekenen. Ik had toen net mijn doctoraal gehaald. Dat was in 1943. Toen werd bekendgemaakt dat, wie zich niet meldde, diens

vader gepakt zou worden en verantwoordelijk zou worden gesteld. Ik heb mij -en dat zou ik achteraf anders hebben gedaan- gemeld in Den Haag. Toen hebben ze mij gelijk gepakt, naar Ommen gevoerd en verder naar Duitsland. Ik ben toen twee jaar in Duitsland geweest en heb daar in Neuruppin in een ziekenhuis gewerkt. Dat ligt helemaal bovenin bij Berlijn. Later zijn de Russen daar gekomen en die maakten mij directeur van het ziekenhuis. Toen het ziekenhuis nog in Duitse handen was, werd ik door een chirurg verantwoordelijk gesteld voor de buitenlanders, Polen en Fransen. Die chirurg, dat was de baas van ons, die was erg francofiel, die had het altijd in zijn hoofd om samen met Frankrijk tegen de Russen te gaan vechten. Toen de Russen kwamen, heeft hij zelfmoord gepleegd. Hij lag, samen met zijn vrouw, in de operatiekamer, keurig gekleed in jaquet en er lag een briefje bij met gouden manchetknopen, die waren voor mij. Na de oorlog ben ik afgestudeerd". Als je broederdienst had, hoefde je niet in dienst. Zou men dan een praktijk beginnen, dan zou dat niet rechtvaardig zijn tegenover degenen die wel in dienst moesten. De vrijgestelden waren verplicht waar te nemen voor een collega die in militaire dienst verbleef. "Voor mij werd dat Haarlem voor collega Van Asperen".

Dit waren enkele grepen uit een uitgebreid interview met een geboren Zoetermeerder, die zich later buiten Zoetermeer heeft gevestigd. Het echtpaar Jongerius-Visser -hij was de huisarts en zijn vrouw de assistente- had een huisartsenpraktijk in Arnhem. Dokter Jongerius was een bekwame en geziene huisarts. Hij zou aanvankelijk predikant zijn geworden. De interviewers hebben kennis kunnen nemen van zijn verbale talenten en voor hen staat het vast, dat voor de heer Jongerius als dominee een gouden toekomst zou zijn weggelegd.

E.W. van den Burg en P.G. Roos

*****

KOPIJ voor het juni-nummer s.v.p. inleveren bij mevr.C.J.Moerman-van Voorst, Irenelaan 15, 2712 CC ZOETERMEER.

Uiterste inleverdatum: zaterdag 15 mei 1993.

*****

Dit is het pand in de Dorpsstraat waarin sedert 1902 bewoners met de naam Jongerius zijn gevestigd.

Volgens mededeling van de heer Jongerius uit Oosterbeek is de jongeman bij het paard de heer Amilius (Miel) Jongerius, die bakker is geweest van 1923 tot 1935. De meest rechtse van de drie dames is de vrouw van Pieter Jongerius.

Op de bakkerstentoonstelling stonden de volgende eigenaren van het pand vermeld: 1818-1820: Bernardus Benedictus Schenau; 1820-1873: Dingeman Groen; 1873-1896: Janna Karens en Jacobus Lamens, erfgenamen van Dingeman Groen; 1896-1902: Isaac Heemskerk; 1902-1946: Pieter Jongerius; 1946-1979: Willem Jongerius; 1980-heden: Gert Jongerius.

Verder was er op de tentoonstelling nog de volgende informatie over de herinrichting van het pand te vinden:

"Beschrijving van de plaats, waar door de heer Isaac Heemskerk te Zegwaart zal worden opgericht eene brood-, beschuit- en koekbakkerij met daartoe benodigde oven".

"In een gebouw, staande aan de Zuidwestzijde van de Dorpsstraat te Zegwaart, gekenmerkt No.5b, kadastraal bekend in sectie C nr 779 zal worden daargesteld eene brood-, beschuit- en koekbakkerij, waartoe in een achtervertrek van gemeld huis eene bakkersoven zal worden gesticht om te dienen tot het bakken van brood, beschuit en koek".

Deze aanvraag werd gedaan door de heer Isaac Heemskerk op 10 maart 1896, dus bijna honderd jaar geleden.

*****

GENEALOGIE EN HERALDIEK

Voor 1993 zijn de volgende avonden gepland:

Vergader/werkavond: 19 april, 7 juni, 11 oktober en 13 december.

Inloopavonden: 14 juni, 20 september en 20 december.

Alle avonden zijn op de maandagavond en beginnen om 20.00 uur in Het Oude Huis, Dorpsstraat 7.

Nadere inlichtingen: Marjolijne Vijverberg-Kalkema,

Stekelbaarssloot 35,

2724 AR Zoetermeer

tel. 079-31.65.52.

GENEALOGISCHE DAG.

Op zaterdag 18 september a.s. wordt een genealogische dag gehouden in de Morgensterkerk te Zoetermeer. Op deze dag zullen de Genealogische Vereniging Prometheus uit Delft, de afdeling Delft van de Nederlandse Genealogische Vereniging, en diverse werkgroepen uit het Westland alsmede de Historische Kring Benthuizen en de Genealogische Werkgroep Zoetermeer aanwezig zijn.

Nadere gegevens volgen in het volgende *'t Seghen Waert*.

SCHENKINGEN

De afgelopen maanden ontving de werkgroep een drietal schenkingen. De eerste was van de heer en mevrouw Roest, die ons een aantal complete jaargangen van de Spiegel Historiae deden toekomen. De andere schenkingen van de heren Battes en Van Luijpen betroffen hangmappen voor onze ladenkasten en voor de kast van de archivaris. Alle gevers hartelijk dank.

VRAAG EN ANTWOORD

Voor deze rubriek kunt u uw vragen en antwoorden zenden aan de Genealogische Werkgroep Zoetermeer, Dorpsstraat 7, 2712 AB Zoetermeer onder vermelding van Vraag en Antwoord.

ANTWOORD
93/1 POTUYT

Zijtje Ariens Potuyt is gedoopt te Berkenwoude op 24-1-1751 als dochter van Arie Pietersz Potuijt en Marrigje Willemse Baartman. Zij otr/tr te Berkenwoude 18-1/17-2-1743. Arie was afkomstig van Agtsbroek (?) en Marrigje van Hoog Blokland. (Bron: districtsklapper Zuid-Holland en doop- en trouwboeken Berkenwoude).

VRAAG
93/4 SEGWAERT

Dirk Cornelis Segwaert geb. ca 1600 huwde 1626 Maritje Hildebrand, dochter van Hildebrand Pieter, schout van Pijnacker. Gevraagd nadere gegevens en voorgeslacht van deze personen. Is er een familiewapen bekend? (Het fam. wapen in Zouteveen is niet van Zegwaard, doch van Mees Dz. Leeuwenschild)

Dhr. H. Zegwaard, Maasland.

*****

Verslag van de ledenvergadering van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer gehouden op 25 november 1992.

Aanwezig 26 leden : afwezig met kennisgeving de dames Kruls, Van Mil, Van Vulpen en de heren Van den Burg, Van Dam, en Kamphuis sr.

1. Opening

De voorzitter opent om 20.00 uur de vergadering en heet de leden welkom. Hij toont de voorzittershamer, die gelukkigerwijze niet verloren is gegaan bij de brand. Verder memoreert hij dat het verstreken jaar voor de vereniging afwijkend verlopen is dan voorgaande jaren in verband met de brand van 27 april jl. Na de brand was iedereen terneergeslagen, maar door het snel ter hand nemen van de herstelwerkzaamheden, in eerste instantie door het schoonmaakbedrijf Presto uit Pijnacker en het aannemersbedrijf Smits uit Zoetermeer, is 't Oude Huis volledig hersteld. Tevens is een brand- en inbraak-beveiliging aangebracht, mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de gemeente Zoetermeer.

Mede door de inzet van de vrijwilligers is 't Oude Huis weer volledig in haar glorie hersteld. Van af deze plaats worden alle vrijwilligers bijzonder bedankt voor hun inspanning waarmee zij deze rampspoed aangepakt hebben. Daarnaast worden ook de bedrijven en instellingen bedankt.

Door de verbouwingsactiviteiten is er in de zomermaanden helaas weinig bedrijvigheid geweest. De activiteiten hebben hier onder enigszins geleden.

2. Verslag ledenvergadering 27 april

- dhr. Nijholt merkt op dat de leden met bericht van afwezigheid niet met naam worden genoemd.
- de woningbouwvereniging betreft de algemene woningbouwvereniging
- dhr. Van Noort vraagt naar de stand van zaken omtrent het artikel "Verleden Herleeft". Deze week is het "Streekblad" gestart met de artikelenreeks onder redactie van mw. Veldman.
- mw. Moerman informeert of er al actie ondernomen is i.v.m. het plaatsen van kopij en foto's door een huis aan huis blad. Door drukke werkzaamheden en de brand is dit blijven liggen, maar onlangs is dit verzoek weer opgepakt.

Hierna wordt het verslag goedgekeurd.

3. Mededelingen van het bestuur

Het bestuur overweegt de herdruk van het boek "Gebundeld Verleden". Om herdruk mogelijk te maken is het bedrijfsleven van Zoetermeer benaderd. Tweederde van de drukkosten zijn toegezegd. De financiën van de vereniging zijn door de brand uitgeput, zodat volledige sponsoring noodzakelijk is.

In het museum en de boekhandel zal het boek verkocht gaan worden.

De afgelopen lezingen hadden naar rato voldoende belangstelling. De dia-avond ± 130 en de overige lezingen ± 30 - 35 toehoorders.

De voorzitter roept de leden op aan te geven waar de belangstelling naar uitgaat in verband met het organiseren van excursies in 1993.

Naast de gebruikelijke lezingen, zie de komende activiteitenkalender, is het de bedoeling komend jaar een serie van drie lezingen te houden over de geschiedenis van Zoetermeer. Dit vooral voor de nieuwe inwoners.

Het bestuur heeft een brief gestuurd naar de gemeente Zoetermeer inzake de herpositionering van de Dorpsstraat. Vanuit historisch en oogpunt en behoud van cultuurbezit maakt de vereniging bezwaar tegen de plannen de inrichting van het oostelijkdeel van de Dorpsstraat te wijzigen.

4. Begroting 1993

Dhr. Wester geeft het voorstel van de begroting 1993 van het algemeen bestuur weer, die in haar vergadering van 11 november is goedgekeurd. De bijgaande toelichting spreekt voor zich. Ter verduidelijking roept hij de leden vragen te stellen.

Dhr. Hoogland spreekt zijn bezorgdheid uit i.v.m. de hoge onderhoudskosten van het kopieerapparaat. Is aankoop van een nieuw apparaat niet zinvoller.

Dhr. Wester deelt mee dat het apparaat nu drie jaar in gebruik is en nog niet aan vervanging toe. Een onderhoudscontract is er niet. Deze kosten vereisen zeker aandacht. Of een onderhoudscontract goedkoper is, wordt geïnformeerd.

Mw. Moerman vindt dat de baten te rooskleurig worden voorgespiegeld. Zij vraagt zich af of de f 1400,- aan sponsoring en advertenties behaald zullen worden. Dhr. Van Noort vult hierbij aan dat de huidige sponsors voor het verenigingsblad opnieuw benadert zullen worden, maar dat nog niet zeker is of zij allen hun financiële steun aan het verenigings-

blad gestand zullen doen. Hij zal zijn uiterste best doen. De penningmeester vindt dat over de sponsoring niet geringschattend gesproken mag worden.

Mw. Moerman vraagt in welk licht de post diversen van f 4000,- gezien moet worden. De penningmeester verduidelijkt dat deze post bestaat uit een geldelijke bijdrage van de gemeente i.v.m. het tuinonderhoud. Verder vallen hieronder verrekeningen met het museum. Het zijn vaste inkomsten.

Mw. Moerman vraagt naar de verschillen tussen de posten algemene kosten, bestuurskosten en vergaderingen. Onder de algemene kosten wordt verstaan o.a. papier, koffie, schoonmaakmiddelen, dagelijkse uitgaven voor kleine reparaties etc. Onder bestuurskosten vallen de secretariaatskosten e.d. en onder de post vergaderingen vallen de vergaderingen buitenshuis zoals de ledenvergaderingen.

Mw. Moerman raadt het bestuur aan op deze kosten zoveel mogelijk te bezuinigen daar zij anders te zwaar gaan drukken op de totale uitgaven.

Zij geeft aan dat het bestuur vanuit een beleidsplan zou moeten handelen.

Mw. Moerman constateert dat het budget van de Genealogische werkgroep Zoetermeer verdubbeld is van f 1000,- naar f 2000,-. De penningmeester licht toe dat de GWZ haar eigen begroting heeft ingediend, die goedgekeurd is door het algemeen bestuur. In deze begroting is een bedrag van f 550,- opgenomen voor afschrijving. Deze afschrijving is nodig voor de in dit jaar door de startsubsidie verkregen computer. Het besteedbaar budget komt hierdoor op f 1450,-. Mw. Moerman vindt echter dat alles wel binnen bepaalde beleidslijnen moet blijven. De penningmeester kan hierop mededelen dat het HGOS t.b.v. de GWZ een startsubsidie heeft verkregen van gemeente en Anjerfonds. De werkgroepen blijven verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur. Vooral de GWZ heeft een groei doorgemaakt en verzet veel werk. Dhr. Nijholt, lid van de GWZ, vult hierbij aan dat blijkbaar niet alle leden op de hoogte zijn van de hoeveelheid werk die verzet wordt door de werkgroep. Tenminste één maal per maand reist een aantal leden van de werkgroep naar het Rijks Archief in Den Haag om daar, geheel op vrijwillige basis, de doop- trouw- en begraafboeken van Zoetermeer en Zegwaart in kaart te brengen. De voorzitter geeft aan dat de GWZ op de ingeslagen weg doorgaat, echter alles met medeweten van het algemeen bestuur en in gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Mw. Moerman, als redactielid van het verenigingsblad, verwondert zich erover, dat er geen overleg is geweest vanuit het bestuur over de post verenigingsblad van f 7000,-. De voorzitter deelt hierop mee dat binnenkort het dagelijks bestuur met de redactie om de tafel gaat zitten. Voorlopig is dit bedrag op de begroting gezet. Mw. Moerman deelt hierop mee dat bezuinigen tot de mogelijkheden behoren.

Na deze mondelinge toelichting gaat de penningmeester over tot een aantal beslispunten. Ten eerste de handhaving van de contributie van f 20,- met het verzoek de donaties vrijwillig te verhogen. De leden stemmen in met dit voorstel.

Het GWZ stelt voor een bedrag van f 550,- af te schrijven op de computer.

De Interviewgroep "Sprekend verleden" heeft gevraagd de reparaties c.q. vervanging t.l.v. de algemene reservering aanschaffingen te mogen brengen, wanneer daar aanleiding toe is. De leden gaan akkoord met deze twee voorstellen.

De Archeologische Werkgroep Zoetermeer heeft verzocht de volledige huurbijdrage van f 1600,- aan het genootschap op te voeren op haar begroting. Vorig jaar was één huurbedrag opgenomen. Voorts verzoekt de AWZ haar uitgaven onder 4 posten te mogen boeken. De leden verklaren zich akkoord.

Na deze voorstellen vraagt de voorzitter of de leden akkoord kunnen gaan met de gepresenteerde begroting 1993. De leden gaan akkoord.

Na deze goedkeuring heeft de penningmeester nog een mededeling. Hij heeft de afgelopen twee jaar niet met ongenoegen het werk gedaan, echter de belasting van het werk is te groot. Daarom moet hij helaas mededelen per 31 december a.s. af te treden als penningmeester van het genootschap. Hij verantwoordt zich evenwel over 1992 in de ledenvergadering van 27 april 1993.

De verzekeringsmaatschappij heeft 14 dagen geleden het schadebedrag n.a.v. de brand uitgekeerd. De definitieve afwikkeling vindt u terug in de jaarrekening over 1992. Dhr. Van Noort vraagt of wij er financieel uitspringen. De penningmeester geeft aan dat een aantal voorwerpen die vernietigd zijn onvervangbaar zijn. De rest is door de verkregen verzekeringspenningen te vervangen. Dhr. Van Noort vraagt nog of er extra acties ondernomen worden ter bestrijding van de kosten na de brand. De voorzitter deelt hierop mee dat t.z.t. hierover een besluit wordt genomen als dit noodzakelijk wordt geacht.

4a ingelast agendapunt

De voorzitter heeft ervaren dat dhr. Wester met veel ambitie en inzet de financiën van het genootschap heeft beheerd. Hij heeft op een voortreffelijk manier zijn taak op zich genomen. Op 31 december moet echter de wisseling plaatsvinden, daarom wordt op korte termijn gezocht naar een goede vervanger.

Binnen het genootschap zijn veel vrijwilligers actief, ieder op zijn eigen wijze. In 't Oude huis heeft zich dit jaar een aantal vrijwilligers bijzonder verdienstelijk gemaakt. Eerst de verbouwing van het museum en inrichting van het depot. Daarna met de herstelwerkzaamheden na de brand.

De heren H. Klos, A. van Noort, P. Roos en B. Switzar zijn wij dan ook zeer erkentelijk voor hun inspanning en ijver in het afgelopen jaar. De voorzitter overhandigt hun een cadeaubon als blijk van waardering.

5. Rondvraag

Mw. Vijverberg vraagt of er contact is geweest inzake de aanleg van een invalide lift in 't Oude Huis, want bij de gemeente Zoetermeer is van een verzoek niets bekend. De voorzitter heeft wel contact gehad, maar blijkbaar met een andere afdeling die de mogelijkheden evenwel onderzoekt.

Dhr. Collenteur geeft een suggestie t.a.v. de komende excursies te denken aan Belgisch Limburg. Tongeren (kathedraal) en Maastricht e.o.

Mw. Knol-Van Os vult hierbij aan dat Middelharnis en het Rien Poortvliet museum een mooie bestemming kan zijn.

Mw. Stuyt beveelt aan de recycling van de tonerpatronen van het fotokopieerapparaat. Mw. Vijverberg vindt dit nog geen succes.

6. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30. Hij bedankt de leden voor hun vragen en hun inbreng. Opmerkingen en suggesties worden meegenomen.

Hierna nodigt hij dhr. Hoogland uit voor het vertonen van een aantal dia's n.a.v. de in dit jaar gehouden Floriade in Zoetermeer.

H. Windmeijer, secretaris

*****

J A A R V E R S L A G - 1 9 9 2

Het jaar 1992 is voor de vereniging een jaar geweest met dieptepunten en hoogtepunten. Na een goede start waarbij het ledental steeg, werden we in het voorjaar geconfronteerd met de brand in 't Oude Huis. Deze brand heeft het verdere verloop van 1992 bepaald. Naast het museum hadden de werkgroepen hieronder te lijden. Activiteiten werden noodgedwongen gestaakt of verminderd. Echter door de medewerking van vrijwilligers, conservator, bedrijven die betrokken waren bij de herstelwerkzaamheden, de gemeente Zoetermeer, verzekeringen en besturen opende op 19 september 't Oude Huis opnieuw zijn deuren. De opening werd verricht door de heer Smits, waarna de burgemeester in het bijzijn van de heren Hermsen en Van Gent de tentoonstelling opende in 't kader van het "Floravontuur".

Bestuur

In de voorjaarsvergadering traden af volgens het waren mevrouw Brandhorst en de heer Switzar. Beiden stelden zich herkiesbaar voor een termijn van drie jaar. Beiden werden herkozen voor de vastgestelde termijn. Omdat de heer Van der Kolk aftrad uit het museumbestuur volgens rooster en niet herkiesbaar was, heeft hij ook bij de vereniging zijn bestuurlijke taken neergelegd. Tussentijds trad op 31 december de penningmeester, de heer Wester af na een periode van 1 ½ jaar.

Het bestuur bestond uit twaalf leden. Het dagelijks bestuur (3), vertegenwoordigers van de werkgroepen (4), namens de gemeente (1), overige leden (4). Tussen de besturen van het Historische Genootschap en de Stichting Museum 't Oude Huis is regelmatig contact geweest. Vooral de afwikkeling van de brandschade heeft het nodige overleg opgeleverd. Dit jaar heeft het bestuur besloten huisregels op te stellen voor 't Oude Huis. Er maken steeds meer personen gebruik van ruimten en faciliteiten in ons verenigingsgebouw, waardoor het bestuur genoodzaakt werd een commissie in te stellen die deze regels dan ook afgelopen jaar heeft opgesteld.

Leden

Op de nieuwjaarsbijeenkomst konden het wij het 800ste lid verwelkomen.

Ondanks de verminderde activiteiten door de brand gaf het ledental toch een stijgende lijn te zien. Vooral in het voorjaar tot diep in de zomer hebben wij de meeste nieuwe leden in kunnen schrijven. De ledenwerfactie, gehouden tot de opening van de "Floriade" in april, heeft daaraan bijgedragen. Daarnaast sponsorde het verhuisbedrijf "Henneken" een aantal abonnementen van nieuwe inwoners van Zoetermeer die door hen waren verhuisd. Het ledental stond op 31 juli op 874. Hierna stabiliseerde het ledental zich, zodat in december met dit aantal werd afgesloten.

Op 31 december hadden 882 leden aan hun contributie verplichtingen voldaan.

Financiën

De leden brachten een bedrag van f 19.844,01 bijeen. De vrijwillige bijdragen ten behoeve van de werkgroepen bedroegen f 5955,01. Een stijging van 10,64% ten opzichte van 1991. Mede door deze bijdragen is het werk van de vereniging mogelijk

gemaakt. Voor de uitgaven van de vereniging wordt verwezen naar het financieel overzicht 1992. Het vermogen op de balans is gestegen ten opzichte van 1991 (f 3660,81) naar f 6748,37.

Voor de penningmeester is 1992 een hectisch jaar geworden. Contacten met het museumbestuur, de gemeente Zoetermeer, verzekeringsmaatschappijen en experts, en diverse bedrijven hebben de nodige tijd geveerd van de penningmeester om de financiële gevolgen van de brand af te wikkelen.

Dit jaar heeft de vereniging bij de gemeente een startsubsidie aangevraagd voor de Werkgroep Genealogie en Heraldiek (GWZ). In april heeft de gemeente deze startsubsidie toegekend onder voorbehoud van een aanvraag bij het Anjerfonds. Na een ingediende aanvraag bij het Anjerfonds werd deze startsubsidie in juli gedeeltelijk toegekend.

Werkgroepen

- ARCHEOLOGIE WERKGROEP ZOETERMEER - (AWZ)

Inleiding

De archeologische Werkgroep Zoetermeer (A.W.Z.) kan terugblikken op een geslaagd 1992. Reeds lopende projecten werden verder uitgewerkt en meerdere nieuwe projecten zijn gestart. Twee (soorten) vondsten dienen reeds nu te worden genoemd: ten eerste een unieke houten beker en ten tweede een aantal zware fundamenten van een gebouw dat mogelijk deel uitmaakte van het Huis te Palenstein.

Ledental

Het ledental in 1992 bedroeg gemiddeld 18. Dit is een kleine afname ten opzichte van het jaar daarvoor (1991: gemiddeld 23 leden).

Begeleiding nieuwe leden

Om nieuwe leden snel kennis te laten maken met de activiteiten van de werkgroep is een ongeveer 26 pagina's tellend boekwerkje in de maak. Allerlei zaken over de werkgroep komen aan de orde. In de loop van 1993 zal het boekwerkje gereed zijn voor verspreiding.

Financiën

De A.W.Z. heeft in 1992 ruim 5500 gulden aan donaties ontvangen (200 gulden meer dan het jaar daarvoor). De totale uitgaven in 1992 bedroegen ruim 6300 gulden. De reserves zijn dus aangesproken.

Publiciteit

De A.W.Z. is het afgelopen jaar een aantal malen in het nieuws gekomen. Naar aanleiding van de vondsten onder de voormalige parkeerplaats naast Albert Heijn is er een aantal artikelen verschenen in de diverse plaatselijke bladen. In het verenigingsblad werd regelmatig gepubliceerd.

Projecten

108: Palenstein

De stagnatie die begin 1992 voor wat betreft het aardewerkonderzoek is opgelopen, is aan het einde van het jaar, vooral door de grote inzet van een tweetal leden, weer goed

gemaakt. Voor de uitwerking is de opgraving in drie vondstcomplexen verdeeld: gracht, huis en pre-Palenstein. Het schrijven van het rapport over het botonderzoek nadert het einde.

Door hulp van het archeologisch centrum van de Rijksuniversiteit Leiden is een aantal tot nu toe kleine onbekende zaden gedetermineerd.

109: Leidse Wallen

Het afgelopen jaar is al het roodbruine aardewerk geplakt, beschreven en getekend. Tevens zijn glasvondsten gedetermineerd. Hiermee is de vondst verwerking van project Leidse Wallen voltooid.

110: Reguliersdam

In 1992 is een begin gemaakt met het opstellen van een draaiboek voor het uitwerken van project Reguliersdam. Wegens de drukke werkzaamheden betreffende de andere projecten is het niet gelukt het boek in 1992 te voltooien.

Tegen het einde van het jaar is met de beschrijving van vele, waarschijnlijk over de duizend pijpekoppen begonnen. Tevens is begonnen met het passen en plakken van het glaswerk.

111: parkeerplaats naast Albert Heijn

In oktober is na intensief overleg met verschillende gemeentelijke instanties project 111 op de voormalige parkeerplaats naast Albert Heijn in de Dorpsstraat van start gegaan. De opgraving heeft een kleine drie weken in beslag genomen, waarbij in de laatste week tot diep in de nacht werd doorgewerkt. In het veld werden naast restanten van enkele 17e en 18e-eeuwse huisjes, funderingen van een groot (L-vormig?) gebouw aangetroffen. Dit gebouw maakte waarschijnlijk deel uit van het eerder gevonden Huis te Palenstein. Aan de hand van scherven en andere vondsten, zoals een crucifix en een dolk, houden we voorlopig als datering het einde van de veertiende eeuw aan.

Alle vondsten zijn gewassen en voor onderzoek toebedeeld aan de betreffende functionele groepen.

114: Dorpsstraat 109-113

Op 18 februari werd begonnen met project 114: een opgraving achter Dorpsstraat 109, 111 en 113. Er werd eerst achter op het perceel een oost-west sleuf gegraven. Hierin werd een aantal sloten aangetroffen, met een datering tussen de vijftiende en achttiende eeuw.

In de vijftiende-eeuwse sloot werd een tot nu toe voor Nederland unieke gedraaide houten beker aangetroffen. Deze is door de R.O.B. geconserveerd met de vriesdroogmethode.

Van het te onderzoeken gebied werden situatiekaarten vervaardigd. Het archief onderzoek is beperkt tot het vergelijken van oude kaarten en het achterhalen van eigenaren vanaf ca 1750 tot heden.

Bij dit project werd voor het eerst een methode geïntroduceerd om een opgraving in te meten aan de hand van drie vaste referentiepunten.

115: Den Hoorn

In de week van 9 maart 1992 is het huis op perceel Den Hoorn 2 afgebroken. De A.W.Z. kreeg precies één dag de tijd om een onderzoek te verrichten, daarna zou de eerste paal de grond ingaan. Een sleuf van 6 bij 1 meter werd midden op het perceel uitgezet. Het natuurlijke veen werd op sommige plaatsen bereikt. Het materiaal dat naar boven kwam dateert uit de periode 1625-1725. Dit betrof onder andere botfragmenten. Tevens is aardewerk gevonden, waaronder pijpekoppen en fragmenten van een bord, een waterkan, een pispot en grapen.

116: Voorweg 170

In april 1992 was de sloop van het woonhuis op perceel Voorweg 170 voltooid. Omdat een vluchtig kaartonderzoek op bebouwing van voor 1800 wees, besloot de A.W.Z. om wat veldonderzoek te doen. Over het resultaat kunnen we kort zijn: zowel de boringen als de put die naar aanleiding hiervan werd uitgezet, leverden geen sporen op. Voor wat betreft het archeologische onderzoek kunnen we dus de volgende conclusie trekken: geen resultaat is ook resultaat.

Archeologische bijdrage aan tentoonstelling

In het najaar van 1992 was er in Museum 't Oude Huis een tentoonstelling over 25 jaar stedenbouw in Zoetermeer. In een stijlkamer werden echter ook objecten geplaatst van voor de tijd dat Zoetermeer groeistad werd. Hieronder bevond zich ook een twintigtal aardewerk vondsten uit de zeventiende en achttiende eeuw. Tevens werden twee glazen torenvitrines bij de balie ingevuld met fraaie vondsten zoals schoenen, glaswerk en een houten bekertje rond 1600.

Excursie

Op zaterdag 19 december 1992 vond de jaarlijkse excursie plaats. Dit keer ging de A.W.Z. naar Haarlem. Het Archeologische Museum en Teylersmuseum werden hier aangedaan.

Archeologische lezing

In november presenteerde de A.W.Z. een dialезing over de geschiedenis van Zoetermeer. Aan de hand van een drietal projecten werd een beeld gegeven van Zoetermeer in de periode tot 1600, in de periode 1600-1700 en in de periode 1700-1800. De perioden werden vertegenwoordigd door respectievelijk de projecten Palenstein, Leidse Wallen en Reguliersdam. De belangstelling voor de lezing was overweldigend: de zaal was te klein. Naar schatting waren er 50 toehoorders.

Laboratorium

Het afgelopen jaar is gezocht naar een methode om metaal beter en efficiënter schoon te maken en te conserveren. Het schoonmaken door middel van elektrolyse, de $\text{Na}_2\text{SO}_3/\text{NaOH}$ -methode en de $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ -methode werkten te langzaam of helemaal niet. Door middel van het raadplegen van boeken en eigen experiment zijn twee efficiëntere middelen gevonden om te conserveren respectievelijk roest te verwijderen.

Het leer van de projecten 111, 113 en 114 is getekend, gedetermineerd, geconserveerd en gerestaureerd.

In het vorige jaarverslag werd de suikermethode voor het conserveren van hout veelbelovend genoemd. Een jaar later zijn we nog steeds die mening toegedaan.

Dendrochronologisch onderzoek

In het jaarverslag over 1991 werd gemeld dat er werd gewerkt aan het ontwerpen en bouwen van een meetapparaat met bijbehorende software om nauwkeurig jaarringen te kunnen meten. Een groot deel van het afgelopen jaar is besteed aan het programmeren van het video-meetsysteem: het integreren van de besturende stappenmotoren met de videocamera. Thans is een eenvoudige versie beschikbaar. Een geïntegreerde database infrastructuur zal worden opgenomen, indien het hout aanbod groter is. Al met al is het nu mogelijk dendrochronologisch onderzoek te doen op eikenhout.

Automatisering

Het afgelopen jaar is gebrainstormed over de structuur van de project administratie. Er werden formulieren ontworpen met een standaardkop en een specifiek gedeelte voor iedere functionele groep. Met de implementatie van deze datastructuren in de computer is een begin gemaakt; er werd een klein programma geschreven waarmee verschillende formulieren kunnen worden aangepast. Deze software is nu al beschikbaar voor het adressenprogramma van het museum en het leden-programma van het Historisch Genootschap.

Materieel

Het volgende materieel werd in 1992 aangeschaft: drie batsen met extra lange steel, drie spades, een meetlint en vijf troffels. Een boorstang, een bijbehorend koppelstuk, een schuifmaat en een meetlat zijn kwijt geraakt. Gesneuveld zijn 2 jalons, een pompmand en een bijl.

Aanwinsten kaartarchief en bibliotheek

In 1992 is begonnen met de inventarisatie van het kaartenarchief van de werkgroep. De werkgroep heeft in december reproducties op groot formaat besteld van de oorspronkelijk kadasterkaarten van de gemeenten Zoetermeer en Zegwaart. De bibliotheek is het afgelopen jaar behoorlijk gegroeid.

(Uit het jaarverslag AWZ, ter inzage in 't Oude Huis)

- WERKGROEP GENEALOGIE EN HERALDIEK - (GWZ)

Thans bestaat de werkgroep uit ca. 45 belangstellende leden, van wie er 20 actief betrokken zijn bij het onderzoek naar en verzamelen van genealogische aard over (oud) Zoetermeerse en Zegwaartse families. Het bestuur van de werkgroep bestaat uit een voorzitter, secretaris en penningmeester en een lid belast met P.R.-aangelegenheden.

De activiteiten van de werkgroep werden dit jaar enigszins vertraagd tengevolge van de brand in 't Oude Huis. De inventaris werd daardoor voor enige maanden elders opgeslagen, zodat praktisch geen werkavonden konden worden gehouden.

De werkgroep heeft dit jaar 4 maal een werkgroepvergadering gehouden en 5 maal een inloopavond georganiseerd voor zowel leden, als niet leden.

Op 26 september 1992 heeft de werkgroep deelgenomen aan een Genealogische dag te Honselersdijk, naast vertegenwoordigingen van diverse andere genealogische verenigingen. Op 7 november is door enkele leden de Landelijke Computerdag van de Computerdienst van de Nederlandse Genealogische Vereniging te Delft bezocht.

Tevens vond gestaag voortgang:

- het onderling uitwisselen van ervaringen opgedaan bij genealogisch onderzoek in de diverse archieven;
- het verzamelen en verwerken van familie-annonces uit diverse dagbladen, bidprentjes en ander familiedrukwerk;
- het verzamelen en verwerken van familiegegevens uit de Bevolkingsregisters en de Burgerlijke Stand van Zoetermeer en Zegwaart;

- het verzamelen en verwerken van familiegegevens uit de op het Algemeen Rijksarchief (A.R.A.) aanwezige Doop-, Trouw- en Begraafboeken.

De verzameling familie-dossiers bestaat thans uit ca. 200 mappen met stamreeksen, en (fragment) genealogieën, gezinsbladen, etc.

Bij het A.R.A. zijn doopklappers van 1695 tot 1795 bestudeerd en nader verwerkt met behulp van een Personal Computer. Thans zijn 5 delen gereed. Het zesde deel (1796-1812) is in behandeling.

Van de periode 1600-1695 zijn inmiddels ongeveer 1200 bladzijden geëxtraheerd uit de D.T.B.-boeken en gereed voor controle door specialisten in paleografie, waarna de gegevens ook op een P.C. kunnen worden verwerkt tot klappers. De 10-jarige tafels van B.S. van Zegwaart en Zoetermeer zijn geïnventariseerd met het oog op verwerking tot meerjarige tafels.

(Uit het jaarverslag GWZ, ter inzage in 't Oude Huis)

- INTERVIEWGROEP "SPREKEND VERLEDEN" -

Het verslagjaar heeft voor de Interviewgroep in het teken gestaan van inventarisatie en uitwerking van reeds eerder gehouden interviews. Alle interviews die op een geluidsband zijn opgenomen, dienen volledig op papier te worden uitgewerkt, wil men in de toekomst daar informatie uit kunnen putten en aldus werd door de werkgroep besloten.

Een inventarisatie leverde het volgende beeld op:

- Er zijn interviews gehouden in verband met de studie "Zoetermeers dialect".
- Er zijn interviews gehouden door de Lokale Omroep Zoetermeer en Radio West.
- Er zijn Interviews gehouden door de dames Corporaal en Stuijt (als werkgroep in oprichting).
- Er zijn interviews gehouden door andere leden van het Historisch Genootschap.
- Er zijn interviews gehouden door de werkgroep "Sprekend Verleden".

Van de vier eerstgenoemde categorieën bleek een aantal interviews nog niet te zijn uitgewerkt. In het verslagjaar is dat met dertien interviews alsnog geschied.

Videobanden van de lokale omroep

Verder zijn vele uren gestoken in het bekijken en nader inventariseren van 49 videobanden die destijds zijn gebruikt door de Lokale Omroep Zoetermeer. Deze banden waren via een omweg in bezit gekomen van de gemeente Zoetermeer. Gebleken was dat een vrij groot aantal onderwerpen interessant zou zijn voor het beeld- en geluidsarchief van het Historisch Genootschap.

Financiën

Het beschikbare budget bleek toereikend om de in 1992 gestelde doelstellingen te kunnen realiseren.

Voor het eerst in haar jonge bestaan heeft de Interviewgroep van een aantal leden een extra bedrag ontvangen, waarvoor een adapter en een hoofdtelefoon konden worden aangeschaft.

Bijdragen voor het verenigingsblad

Voor alle uitgaven van het verenigingsblad werd kopij geleverd.

Vertegenwoordiging in het algemeen bestuur

De vertegenwoordiger van de interviewgroep in het algemeen bestuur heeft als medecommissielid (in manuren gezien) een aanzienlijke bijdrage geleverd bij de totstandkoming van de huisregels. Voorts is veel tijd gemoeid geweest met het voorbereiden en bijwonen van de vergaderingen van het algemeen bestuur.

Vergaderingen

In totaal werden vier vergaderingen belegd. Over het geheel genomen hebben de activiteiten wat gestagneerd, enerzijds als gevolg van de brand en anderzijds als gevolg van de mooie lange zomer.

Nu de achterstand in het uitwerken van vroeger gehouden interviews vrijwel is voltooid, zal de volledige aandacht worden gericht op het houden van nieuwe interviews.

De werkgroep bestaat uit 8 leden.

(Uit het jaarverslag Interviewgroep, ter inzage 't Oude Huis)

- WERKGROEP GESCHIEDENIS -

Deze werkgroep heeft afgelopen jaar nagenoeg geen activiteiten verricht.

Activiteiten

Lezingen

In januari werd naar aanleiding van de lopende tentoonstelling "Beschuit met Muisjes" een lezing gehouden over de geschiedenis van de kraam- en doopgebruiken. Mevrouw drs. I. Stroucken van de stichting Informatiecentrum Volkscultuur was de spreker op deze avond.

In februari volgde de lezing mede georganiseerd door de GWZ. Drs. J. Büsewitz, doopsgezind predikant te Leiden, gaf een lezing over de geschiedenis van de Doopsgezinden in de 17e eeuw in de Republiek. Hij gaf een exposé over de structuur en theologie van de Doopsgezinden. Verder werden o.a. uiteengezet de invloeden van Kwakers, Zonnisten en Lammisten.

In maart volgde een vertoning van een aantal oude films over Zoetermeer. Hieronder waren enkele nieuw aangeboden films voor de collectie. Ook dit jaar kon deze vertoning weer rekenen op een ruime belangstelling.

De AWZ nodigde dhr. J. de Jonge uit voor een lezing over het ontstaan en de samenstelling van het veen.

Dhr. Van Oudenaarden gaf in september een lezing over de Duitse staatsman Otto von Bismarck. Deze boeiende lezing gaf een beeld van de Duitse staat aan het eind van de 18e eeuw in de Europese politiek.

De heren Hoogland, Klos en Van Wieringen verzorgden een dia-presentatie Oud en Nieuw Zoetermeer. Deze trok veel belangstelling. Door recent gemaakte dia's kregen de aanwezigen een beeld waar de oude foto's werden gemaakt. Dia's van Voorweg en Vlamingstraat werden vertoond, daarnaast kwam de onlangs gehouden "Floriade" in beeld. De laatste lezing werd georganiseerd door de AWZ.

Excursies

In juni werd een excursie naar de Oudheidkamer van Reeuwijk gemaakt.

De tweede excursie ging op 18 juli naar de vestingstad Naarden. Helaas was voor deze excursie een verminderde belangstelling.

Het "Kerkepad-1992" voerde dit jaar over de grens naar het voormalige graafschap Bentheim. Voor deze excursie was meer interesse. De 42 deelnemers aan deze excursie maakten het verlies op de eerste excursie weer goed. In een aantal historische plaatsen werd een stadswandeling gemaakt en een bezoek gebracht aan een aantal kerken.

't Oude Huis en tuin

Door de brand heeft 't Oude Huis diverse vernieuwingen ondergaan. Bestuurskamer, AWZ-ruimten, de trap en de zij-ingang zijn min of meer gerenoveerd. 't Oude Huis heeft aan de linkerkant een deur gekregen. Deze deur, van oorsprong al aanwezig, is weer aangebracht en dient nu als reguliere ingang. De voordeur wordt nu alleen open gesteld tijdens de openingsuren van het museum.

Dit jaar heeft de vereniging het onderhoud van zowel de voor- als achtertuin, weer ter hand genomen. Enkele vrijwilligers houden zich hiermee bezig.

PR en Verenigingsblad

Het verenigingsblad is dit jaar advertentievrij gemaakt. De adverteerders zijn bereid gevonden over te gaan tot naamsvermelding en toch hun bijdragen te continueren. Zodoende kon er meer kopij geplaatst worden en de inkomsten van de vroegere adverteerders bleven gelijk.

De redactie bestond uit 2 redactieleden en een bestuurslid.

Dit jaar verscheen het register op 1e t/m de 10e jaargang naar aanleiding van 10-jarig bestaan van het verenigingsblad. Het register is mede mogelijk gemaakt door een aantal sponsors en is samengesteld door R. Grootveld.

Dit jaar had de vereniging weer een PR-vrouw, mevrouw Veldman, in haar midden. Hierdoor kon het contact met de media op een hoger peil worden gebracht. De vereniging heeft veel publiciteit gekregen door een aantal artikelen in de diverse huis-aan-huis bladen in Zoetermeer en uitzendingen van de regionale zenders.

Door omstandigheden werd de artikelenreeks "HET VERLEDEN HERLEEFT" in september 1991 gestopt. In november is de draad weer opgepakt en vanaf dat moment worden weer vele resultaten geboekt door het herkennen van de geplaatste foto's.

Overige activiteiten

Op 6 januari hield de vereniging haar traditionele nieuwjaarsbijeenkomst.

Door de brand kon het geplande Open Huis dit jaar geen doorgang vinden.

Naast de lezingen zijn op verzoek van scholen en bejaardenhuizen en andere verenigingen dia-lezingen gegeven over de geschiedenis van Zoetermeer.

De archivaris en conservator hebben ook dit jaar een aantal aanwinsten voor diverse collecties mogen ontvangen.

Aan de Landelijke Open Monumentendag, georganiseerd door de gemeente Zoetermeer, werd door het genootschap medewerking verleend. Helaas moest 't Oude Huis gesloten blijven. Dit jaar stonden de Voorweg en Vlamingstraat in de schijnwerper.

Ten aanzien van het gemeentelijke beleid inzake de herpositionering van de Dorpsstraat heeft het genootschap haar verontrusting getoond ten aanzien van het historisch en cultureel erfgoed in de Dorpsstraat.

Ook dit jaar zijn er contacten geweest met de diverse zusterverenigingen

Besluit

Het jaar 1992 heeft ondanks de tegenslag in april, maar mede door de steun van de leden, en in het bijzonder van het museum en de werkgroepen, de doelstellingen van de vereniging weten te realiseren. Dit alles in het belang van het uitdragen en behouden van de historie van Zoetermeer.

H. Windmeijer, secretaris

*****

BALANS 31-12-1992

ACTIVA	HGOS	AWZ	PASSIVA	HGOS	AWZ
Contributierekening	281,44		Fds Molen De Hoop	3.260,81	
Zakenrekening	5.660,32		Fds publ.opgravingen	1.250,00	
Girorek.donaties		542,29	Fds restauraties		155,56
Giro Plusrekening	100,00		Subs.Anjerfonds GWZ	1.185,00	
Spaarrek.Roparco			Boekenfonds	550,00	
-reserve afschr.	1.520,00	1.500,00	Vooruitontv.contrib.	55,00	
-reserve aanschaff.	7.083,39	3.250,00	Vooruitontv.donaties		25,00
Debiteuren		39,50	Tuinonderhoud	927,04	
			Crediteuren	668,93	224,20
			Vermogen = saldo	6.748,37	4.927,03
	-----			-----	-----
	14.645,15	5.331,79		14.645,15	5.331,79

TOELICHTING bij het financiële overzicht (zie bl.32) over het jaar 1992

Baten/inkomsten

Ontvangen renten, incl. rente en winstdeling Roparco: f 275,76

Diversen: Dit jaar ontvingen wij een aantal bijzondere inkomsten:

- gemeentelijke subsidie ten behoeve van GWZ	3.135,92
- gemeentelijke bijdrage tuinonderhoud	3.000,--
- gift gezamenlijke aannemers Zoetermeer	2.000,--
- netto uitkering brandschade HGOS + AWZ	3.925,--
- ontvangen subsidie van Anjerfonds ten behoeve van GWZ	1.185,--
- halfjaarlijkse verrekeningen met het museum	7.291,89
- resterende kleine inkomsten	945,79
totaal	20.298,60

Lasten/uitgaven

Belastingen en verzekeringen: totaal 1.129,35 minus 510,00 (OGB museum) = 619,35

Genealogie: totaal 4.167,25 minus subsidies 3.280,98 = 886,27

(eigen inkomsten 340,00)

(subsidie Anjerfonds moet nog worden verrekend met de gemeente)

Interviews: (eigen inkomsten 90,00) totaal 312,45

Huisvesting: totaal (excl. AWZ) (incl. huur en onderhoud):

5.671,75 minus bijdrage museum van 4.460,00 1.211,75

plus het aandeel van AWZ in de huur 1.600,--

Onderhoud kopieermachine: totaal 1.083,29 minus 40% t.l.v. museum = 665,64

Telefoonkosten: (incl. her-aansluiting na de brand)

totaal 1.117,04 minus 612,29 t.l.v. museum = 504,75

Verenigingsblad: drukkosten plus kosten verspreiding/verzending

totaal 7.779,25 minus sponsors/advert. 1.400,-- = 6.379,25

Reservering afschr./aanschaf. diverse apparaten: 760,00

in 1991 ook 760, dus naar balans: 1.520,00

Diversen: tuinonderhoud 2.072,96 plus deur-bel-install. 455,16 = 2.528,12

zArcheol.Werkgroep AWZ: totale uitgaven 6.392,16

ontvangen inkomsten/donaties: 5.525,01. Het lijkt dus op een nadelig saldo voor AWZ, maar dat wordt dan verrekend met het vermogen/saldo op de balans-1991. Bij de uitgaven mag o.a. worden vermeld een post van 750,-- voor reservering afschr./aanschaf., waardoor voor AWZ nu een bedrag van 1.500,-- is gereserveerd op balans-1992. Bovendien is in mei 1992 een bedrag van 2.000,-- gestort op de Roparcoring. Naast de extra goedgekeurde uitgaven van een fototoestel (599,-- minus 250,-- brandschade) plus een aangeschaft sealapparaat van 323,71 geeft de exploitatie van AWZ toch een gunstig resultaat. Zie daarvoor de balans per 31-12-1992 (vermogen = saldo AWZ: 4.927,03)

Tot slot:

De brandschade-overschotten van HGOS en AWZ zijn geïntegreerd opgenomen in de vermogens/saldi 1992 van de balans, zodat deze schade per ultimo 1992 is afgesloten.

Met het museum-bestuur is de afhandeling van de schade afgewerkt eind 1992 en begin 1993.

FINANCIËEL OVERZICHT 1992

BRON	BEGR. '92	'92	'92
<u>BATEN/INKOMSTEN</u>			
5.	Contributies en giften	HGOS 16.000	19844,01 (882)
8.	Opbrengst advert/sponsors	HGOS 1.100	1.400,00
9.	Opbr.lezingen/filmavonden	HGOS 500	301,00
10.	Rente	HGOS/AWZ 500	275,76
11.	Excursies	HGOS pm	2.325,00
12.	Diversen	HGOS 800	20.298,60
6/7	Donaties en giften	AWZ 5.000	5.525,01 (336)
		GWZ	340,00 (25)
		WIZ	90,00 (12)
Totaal		23.900	50.399,38
(De cijfers tussen haakjes zijn aantallen leden)			
<u>LASTEN/UITGAVEN</u>			
6.	Algemene kosten	HGOS 800	2.583,41
7.	Belasting/verzekeringen	HGOS 750	619,35
8.	Bestuurskosten	HGOS 400	1.037,83
9.	Collectie	HGOS 1.000	1.705,45
10.	Genealogie	HGOS/GWZ 1.000	4.167,25
11.	Interviews	HGOS/WIZ 400	312,45
12.	Huisvesting	HGOS/AWZ 3.600	1.211,75
13.	Onderhoud kopieermachine	HGOS 800	665,64
14.	Vergaderingen	HGOS 450	688,90
15.	Lezingen/filmavonden	HGOS 1.500	1.463,50
16.	Lidmaatschappen	HGOS 250	159,00
17.	Literatuur	HGOS 300	215,60
18.	PR en educatie	HGOS 250	200,00
19.	Telefoonkosten	HGOS 400	504,75
20.	Verenigingsblad	HGOS 5.500	7.779,25
21.	Reservering aanschaff.	HGOS 2.500	2.500,00
22.	Diversen	HGOS 470	2.528,12
23.	Excursies	HGOS pm	2.358,00
24.	Archeologische Werkgroep	AWZ 3.530	6.392,16
	Resultaat		13.346,97
Totaal		23.900	50.399,38

KOOT

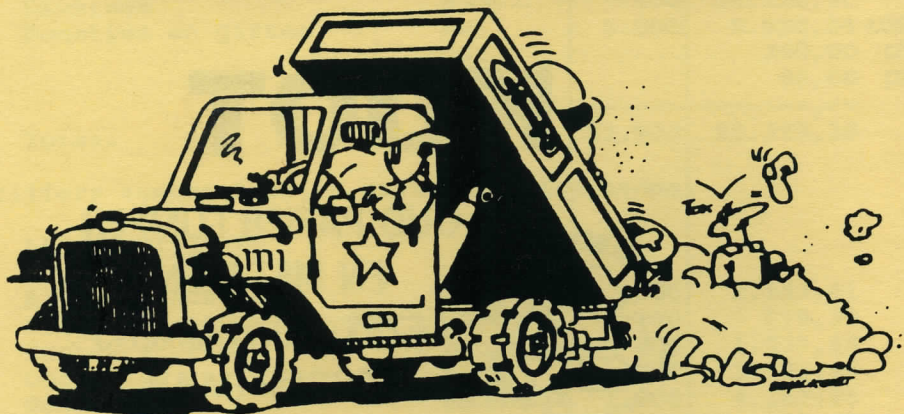

oud papier lompen
en metalen
afzet containers
beschikbaar

Vlamingstraat 30
2713 RS Zoetermeer

TEL. 079-164196

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- OVERLEVINGSSETS
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRYETIJDKLEDING

de dump
de ervieren
dorpsstraat 66 zeefmeer

079-
163551